

AYOLLAR VA YOSHLARNING INNOVATSION TA'LIMDAGI O'RNI

Inomjonova Rayyona Azizbek qizi

Qo'qon Universiteti Andijon filiali
Iqtisodiyot fakulteti Iqtisodiyot yo'nalishi
25- 11 guruh talabasi

Boymatova Zulxumor Anvarjonovna

Qo'qon Universiteti Andijon filiali
Tarix va ijtimoiy fanlar kafedrası o'qituvchisi
+99891-617-69-18

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18372456>

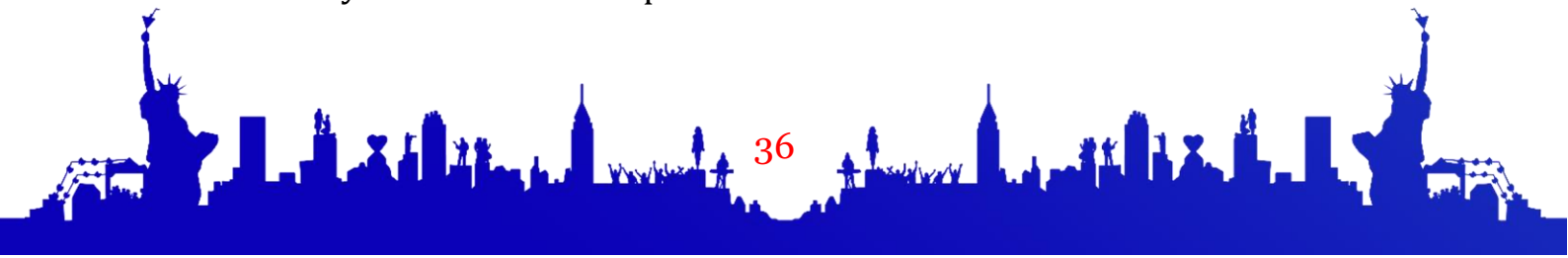
Annotatsiya: Mazkur maqolada ayollar va yoshlarning innovatsion ta'lim tizimidagi o'rni, ularning zamonaviy pedagogik yondashuvlarni joriy etishdagi faolligi hamda ta'lim sifatini oshirishga qo'shayotgan hissasi tahlil qilinadi. Tadqiqotda raqamli texnologiyalar, kreativ fikrlash, startap madaniyati va tadbirkorlik ko'nikmalarini rivojlantirishda ayollar va yoshlarning ishtiroki muhim omil sifatida ko'rib chiqiladi.

Shuningdek, ta'limda gender tengligi va yoshlar salohiyatini qo'llab-quvvatlash orqali innovatsion muhitni shakllantirish masalalari yoritiladi. Maqolada milliy va xalqaro tajribalar asosida mavjud muammolar, imkoniyatlar hamda ularni hal etish bo'yicha taklif va tavsiyalar beriladi. Tadqiqot natijalari innovatsion ta'limni rivojlantirishda ayollar va yoshlarning rolini kuchaytirish zarurligini asoslab beradi.

Kalit so'zlar: Ayollar, yoshlar, innovatsion ta'lim, raqamli texnologiyalar, kreativ fikrlash, gender tengligi, ta'lim sifati, startap madaniyati, pedagogik innovatsiyalar, zamonaviy ta'lim tizimi.

Abstract: This article analyzes the role of women and youth in the innovative education system, their activeness in introducing modern pedagogical approaches, and their contribution to improving the quality of education. The study considers the participation of women and youth as an important factor in the development of digital technologies, creative thinking, startup culture, and entrepreneurial skills. It also highlights the issues of gender equality in education and the formation of an innovative environment by supporting the potential of youth.

The article provides current problems, opportunities, and proposals and recommendations for solving them based on national and international experience. The results of the study justify the need to strengthen the role of women and youth in the development of innovative education.

Keywords: Women, youth, innovative education, digital technologies, creative thinking, gender equality, quality of education, startup culture, pedagogical innovations, modern education system.

Аннотация: В данной статье анализируется роль женщин и молодежи в системе инновационного образования, их активное участие во внедрении современных педагогических подходов, а также вклад в повышение качества образования. В исследовании рассматривается значение участия женщин и молодежи в развитии цифровых технологий, креативного мышления, стартап-культуры и предпринимательских навыков. Особое внимание уделяется вопросам формирования инновационной образовательной среды посредством обеспечения гендерного равенства и поддержки потенциала молодежи.

На основе национального и международного опыта в статье выявляются существующие проблемы и возможности, а также предлагаются рекомендации по их решению. Результаты исследования обосновывают необходимость усиления роли женщин и молодежи в развитии инновационного образования.

Ключевые слова: женщины, молодежь, инновационное образование, цифровые технологии, креативное мышление, гендерное равенство, качество образования, стартап-культура, педагогические инновации, современная образовательная система.

Zamonaviy jamiyat taraqqiyoti ta'lim tizimining innovatsion rivojlanishi bilan chambarchas bog'liqdir. Globallashtirish, raqamlashtirish va texnologik taraqqiyot sharoitida ta'limning mazmuni, shakli va metodlari tubdan o'zgarib bormoqda. Ushbu jarayonda ayollar va yoshlarning roli alohida ahamiyat kasb etadi, chunki aynan ular innovatsion g'oyalarni ilgari suruvchi, yangicha yondashuvlarni tez qabul qiluvchi va ularni amaliyotga joriy etuvchi asosiy ijtimoiy qatlam hisoblanadi.

Ayollar va yoshlarning innovatsion ta'limdagi faol ishtiroki nafaqat ta'lim sifatini oshiradi, balki jamiyatning intellektual va iqtisodiy salohiyatini mustahkamlashga xizmat qiladi. Innovatsion ta'lim deganda, zamonaviy texnologiyalar, ilg'or pedagogik metodlar, interfaol o'qitish shakllari hamda ijodiy va tanqidiy fikrlashni rivojlantirishga qaratilgan ta'lim tizimi tushuniladi. Bunday ta'lim modeli an'anaviy bilim berishdan ko'ra, o'quvchi va talabani mustaqil izlanishga, muammo yechishga, yangilik yaratishga undaydi. Aynan shu jarayonda yoshlarning moslashuvchanligi, kreativligi va texnologiyalarga qiziqishi muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

Yoshlar axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini tez o'zlashtirishi, raqamli muhitda erkin faoliyat yuritishi bilan innovatsion ta'limning asosiy harakatlantiruvchi kuchiga aylanmoqda. Ayollar esa ta'lim tizimida muhim ijtimoiy va pedagogik rolga ega. Bugungi kunda ayollarning ilm-fan, ta'lim, texnologiya va innovatsiyalar sohasidagi faolligi tobora ortib bormoqda. Ular nafaqat o'qituvchi va tarbiyachi sifatida, balki ilmiy tadqiqotchi, loyiha rahbari, ta'lim menejeri va startap asoschisi sifatida ham innovatsion jarayonlarda faol ishtirok etmoqda. Ayollarning ta'limdagi ishtiroki ko'pincha ijtimoiy mas'uliyat, barqarorlik va insonparvarlik tamoyillari bilan uyg'unlashgani sababli innovatsion ta'lim muhitining yanada samarali shakllanishiga yordam beradi. Innovatsion ta'limda gender tengligini ta'minlash muhim masalalardan biridir. Gender tengligi nafaqat ayollarning ta'lim olish huquqini kafolatlash, balki ularning innovatsion faoliyatda teng ishtirokini ta'minlashni ham nazarda tutadi.

Ayollar uchun qulay sharoitlar yaratish, ularning ilmiy va pedagogik salohiyatini qo'llab-quvvatlash orqali ta'lim tizimida yangi g'oyalar va yondashuvlar paydo bo'ladi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, gender jihatdan muvozanatli jamoalarda innovatsion yechimlar samaraliroq va barqarorroq bo'ladi. Yoshlarning innovatsion ta'limdagi o'rne, avvalo, ularning ijodiy va tanqidiy fikrlash qobiliyatlari bilan belgilanadi. Zamonaviy ta'lim yoshlarni faqat tayyor bilimlar bilan qurollantirishni emas, balki ularni mustaqil fikrlovchi, tashabbuskor va raqobatbardosh mutaxassis sifatida shakllantirishni maqsad qiladi.

Bu jarayonda loyiha asosida o'qitish, muammoli ta'lim, startap loyihalar, hackathonlar va innovatsion laboratoriyalar muhim ahamiyat kasb etadi. Yoshlar bunday muhitda o'z g'oyalarini sinab ko'rish, xatolardan saboq olish va yangi mahsulot yoki xizmatlar yaratish imkoniyatiga ega bo'ladi. Raqamli texnologiyalar innovatsion ta'limning ajralmas qismi hisoblanadi. Onlayn ta'lim platformalari, sun'iy intellekt, virtual va kengaytirilgan reallik, masofaviy o'qitish tizimlari ta'lim jarayonini yanada moslashuvchan va samarali qilmoqda. Ayollar va yoshlar ushbu texnologiyalarni o'zlashtirishda va rivojlantirishda faol ishtirok etmoqda.

Ayniqsa, yosh qizlarning STEM (fan, texnologiya, muhandislik va matematika) yo'nalishlariga jalb etilishi innovatsion ta'limning kelajakdagi barqarorligini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. Ta'lim tizimida ayollar va yoshlarni qo'llab-quvvatlash bo'yicha davlat siyosati ham muhim rol o'ynaydi. Grantlar, stipendiyalar, maxsus dasturlar, inkubatorlar va texnoparklar orqali ularning innovatsion g'oyalari rag'batlantirilmoqda. Bunday tashabbuslar

yoshlarning ilmiy-tadqiqot faoliyatiga bo'lgan qiziqishini oshiradi, ayollarning esa ta'lim va texnologiya sohasidagi faol ishtirokini kengaytiradi. Natijada ta'lim tizimi jamiyat ehtiyojlariga mos ravishda rivojlanadi. Innovatsion ta'limda ayollar va yoshlarning o'zni nafaqat bilim berish jarayoni bilan, balki tarbiyaviy jihatlar bilan ham bog'liqdir. Ayollar ko'pincha ijtimoiy ko'nikmalar, jamoada ishlash, empatiya va kommunikatsiya madaniyatini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Bu esa innovatsion muhitda samarali hamkorlikni ta'minlaydi. Yoshlar esa energiya, tashabbus va yangilikka intilish orqali ta'lim jarayoniga dinamizm olib kiradi. Shu bilan birga, innovatsion ta'limda ayollar va yoshlar duch keladigan muammolar ham mavjud. Ularga texnologiyalarga cheklangan kirish, ijtimoiy stereotiplar, tajriba yetishmasligi yoki moliyaviy resurslarning kamligi kiradi. Ushbu muammolarni hal etish uchun kompleks yondashuv, ya'ni ta'lim, jamiyat va davlat hamkorligi zarur.

Mentorluk dasturlari, malaka oshirish kurslari va motivatsion treninglar bu borada samarali vosita bo'lishi mumkin. Xulosa qilib aytganda, ayollar va yoshlarning innovatsion ta'limdagi o'zni beqiyosdir. Ular ta'lim tizimining yangilanishi, raqamli transformatsiyasi va global raqobatbardoshligini ta'minlovchi asosiy kuch hisoblanadi.

Ayollar va yoshlarning salohiyatini to'liq ro'yobga chiqarish orqali innovatsion ta'lim muhitini shakllantirish, barqaror rivojlanishga erishish va kelajak avlod uchun mustahkam poydevor yaratish mumkin. Shu bois, innovatsion ta'limni rivojlantirish strategiyalarida ayollar va yoshlarning faol ishtirokini ta'minlash ustuvor vazifa bo'lib qolishi lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining ta'lim va innovatsiyalar sohasini rivojlantirishga oid farmon va qarorlari.
2. O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi materiallari.
3. UNESCO. Innovative Education and Youth Empowerment. — Paris, UNESCO nashrlari.
4. OECD. Education Innovation and Gender Equality. — OECD Publishing.
5. World Bank. Youth, Education and Innovation for Sustainable Development.
6. Abdullaeva, D. Ta'limda innovatsion texnologiyalarni qo'llash asoslari. — Toshkent: Fan va texnologiya.
7. Karimov, B., Xolmatova, M. Zamonaviy ta'limda yoshlar va ayollar faolligi. — Ilmiy maqolalar to'plami.
8. Qodirova, N. Gender tengligi va ta'lim taraqqiyoti masalalari. — Toshkent: O'qituvchi.

9. Johnson, L., Adams Becker, S. The Future of Learning and Innovation. — New Media Consortium.
10. Milliy va xalqaro ilmiy konferensiyalar materiallari (innovatsion ta'lim va yoshlar masalalari bo'yicha).

